

Projekt Napló

Lemhényi Dezső Általános Iskola

Tartalom

Előkészítő órák-beszámoló ppt

Az 1. órán a Trianoni békediktátumról hallgathatnak meg ppt-vel illusztrált előadást a gyerekek. Majd a kirándulás részletes útvonalát, programját ismerhetik meg képekkel illusztrálva. Végül útvonal-térképet készítenek.

A 2. foglalkozáson - **Fakultatív program**- felkeressük a budapesti Hősök terét, ahol számot adnak tanulóink tudásukról feladatlap segítségével, a Hunyadi családról és az erdélyi fejedelmekről, akiknek a szobra a téren látható.

Ezután a városligeti Vajdahunyad vár jellegzetes részeit rajzolják le, fényképeket készítenek, hogy majd összehasonlíthassák az eredeti Vajdahunyad várával.

A 3. óra rendkívüli osztályfőnöki óra, ahol az etika tanár segítségével beszélgetnek a gyerekek az elfogadásról, az elvárt viselkedésről. Végül közösen alakítjuk ki a viselkedési szabályokat.

Kirándulás

1. nap: Utunk első állomása, Erdély legfejlettebb városába, a Bánságban fekvő a Béga és a Temes folyók mellett elhelyezkedő **Temesvár** volt, ahol Petőfit őrnaggyá nevezték ki. A városnéző séta során megfigyelhettük, hogy a Dóm teret a 18. században, az osztrák hatalom által építtetett barokk épületek szegélyezik. A tér keleti oldalán található a római katolikus székesegyház, amely 1736 és 1773 között épült barokk stílusban alacsony tornyokkal, hogy a régi várrendszerben a háborúk és ostromok idején ne állja útját az ágyúgolyóknak. A tér közepén a Szentháromság-szobor magasodik. 1740-ben emelték, egy pusztító pestisjárvány után. Végül a Korzón sétáltunk. Városnéző séta keretében megtekintettük az óváros legjelentősebb látnivalóit: Dóm tért, Szentháromság-szobrot, Korzót. Este érkezünk a szállásunkra, az algyógyi Keresztyén Ifjúsági Központba.

2. nap: Reggeli után utaztunk Piskibe, Erdély egyik legszebb és legápoltabb arborétumához. Az arborétum 67 hektár alapterületen fekszik, a parkot átszelő keskeny utak, patakok, hidacsák útvesztőjében romantikus sétát tehattünk. Piskin felkerestük annak a régi, Sztrigy-folyón átívelő fahíd cölöpjeit, amelynél 1849. február 9-én történt az a híres ütközet, amely megfordította a szabadságharc menetét. Itt láthatjuk a piski csárdát, egy régi, romlott állapotú épületet, amelynek kertjében, körülötte ezeröttszáz honvéd alussza örök álmát. Majd ismét buszra szálltunk és a **Vajdahunyad** várába

látogattunk. Luxemburgi Zsigmond Vajk (Woyk) kenéznek, Hunyadi János nevelőapjának adományozta a birtokot. A várat előbb Szilágyi Erzsébet reneszánsz, majd Bethlen Gábor barokk stílusban alakíttatta át, aki külső véd művekkel is megerősítette. Az 1870-es években Steindl Imre és Schulek Frigyes tervei alapján restaurálták. A várkastély ma Erdély legszebb, legromantikussabb várkastélya, Mikszáth Kálmán a várak királyának is nevezte. **Vajdahunyadon** Erdély talán legimpozánsabb és legszebben megmaradt gótikus várkastélyát jártuk be. A 14-15. században épült, később többször átépítették, majd egy 19. századi renoválás során jelentős átalakításokat végeztek a várban. Négy hatalmas pillérre támaszkodó fahídon keresztül jutottunk be a várba. Megcsodálhattuk a *Kaputornyot*; a *Lovagtermet*, falán 17. századi freskóval; az „*Országházat*”: Hunyadi kormányzósága alatt a legfontosabb tárgyalások itt zajlottak. A *Buzogány-tornyot* és a *Corvin János-bástyát*, az *Aranyházat*. A *Mátyás-loggiát*: ez az első fennmaradt reneszánsz építmény Erdélyben, melyen késő gótikus freskó látható; a *Várkapolnát*; a *Bethlen szárnyat*; a *Hímes tornyot*, mely a legrégebbi épülete; a *Vár kútját*: a legenda szerint Hunyadi János a fogságába került néhány törökkel ásatta ki a vár kútját azt ígérve neki, hogy munkájuk végeztével felszabadítja őket. Hunyadi azonban nem engedte szabadon őket, és a szóban forgó köre a következő feliratot vészték: „vizetek van, de szívetek nincs”. A *Királyházat*, mely belső oldalán a csigalépcsőt rejtő *Királylépcső-toronnyal*, külső oldalán pedig a *Kapisztrán-toronnyal* kapcsolódik a palotaszárnyhoz. Ezután látogatást tettünk Bőjte Csaba atya otthonában, a Szent Ferenc Alapítványnál, **Déván**. Megnéztük a kollégiumot és megismerkedtünk egy helyi nevelő és ott tanuló diák előadásából a helyi gyerekek, az otthon lakóinak és nevelőik életével.

3. nap: Látogatást tettünk Dévára, a nevelőotthonba ismét, hogy találkozzunk az otthon gyermekeivel, ahol átadtuk adományainkat. Megrázó volt a Gyermekotthon óvodájában, ahova nem üres kézzel mentünk, de ahonnan könnyes szemmel és teli szívvel távoztunk. Ez után következett a kirándulás, felmentünk a magos **Déva** várába, ahonnan csodás kilátás nyílt a városra és környékére. A hajdani erődítmény három várkapuval rendelkező maradványai Déva város fölé emelkedő vulkanikus eredetű hegyen, egy 250 méter magas sziklán helyezkedik el. A Kómíves Kelemen című népballada a vár felépítésének elképzelt – emberfeletti akadályokba ütköző – történetét mondja el. Hadi értéke igazán csak a 17. században volt, mikor Lippa átengedése után egyedül ez a vár állhatott ellen egy esetleges további török invázióknak a Maros völgyében – a helyzet azonban gyorsan változott, és szerepe egyre csökkent.

A várat és korábban a mellette álló kastélyt, a Magna Curiát Báthori Gábor fejedelem az akkor még hűséges támogatójának, Bethlen Gábornak és feleségének, Károlyi Zsuzsannának adományozta. 1612 őszén azonban Bethlen Gábor a törökökhöz volt kénytelen menekülni a fejedelem elől. Bethlen Gábor a következő évben fejedelem lett és 1614-ben a várat feleségének adományozta. „Magos Déva vára” után mentünk a nagy múltú Magna Curiához, melyet Bethlen adományként kapott, később pedig ifj. Bethlen István felesége, a „Murányi Vénusz”-ként ismert Széchy Mária otthona volt. Ezután elutaztunk Gyulafehérvárra, amely 1542 és 1690 között az Erdélyi Fejedelemség fővárosa volt, valamint 1629-ben itt hunyt el Bethlen Gábor fejedelmünk. Megnéztük a római katolikus székesegyházat (Hunyadi János és László síremléke), ortodox katedrális, várkaput. Az 1009-ben alapított püspökség központjában megnéztük a fejedelmi palota épületét, a püspöki palotát és a csendes főhajtásra készítő, 13. században épült, egykori püspöki, ma érseki székesegyházat, melyben a Hunyadiak síremlékei, Márton Áron püspök sírja, Izabella királyné és János Zsigmond fejedelem gazdagon díszített kőszarkofágjai láthatók, altemplomában pedig az erdélyi történelem nagyjai nyugszanak.

4. nap: Utolsó nap délelőtt **Marosillyére** látogattunk, amely a korábbi évszázadokban a környék egyik legjelentősebb városa, az iktári Bethlen család tulajdona volt. A 16. században hatalmas kiterjedésű erődítmény állt a Maros partján, amelyből mára csak az ún. „Vörös bástya” maradt meg. Itt született Bethlen Gábor erdélyi fejedelem 1580-ban. Egy kisfilmet is megtekintettünk az Erdély Aranykorát megteremtő fejedelemről. Hazafelé megálltunk **Aradon**, ahol megemlékeztünk vértanúinkról, a 12 magyar tábornokról és egy ezredesről, akiket az 1848–49-es forradalom és szabadságharc leverése után, az abban játszott szerepük miatt Aradon kivégeztek. Minden egyes évszám mindmegannyi kopjafa a nemzet tudatában. Mérföldkövek, amelyek biztos támpontot jelentenek, amelybe a nemzet megkapaszkodhat. Az évszámok, s így 1848/49 és a hozzá kötődő történelmi események olyanok, mint a szőlő mellé állított karók: megtartják a mélyről táplálkozó fiatal hajtásokat, hogy bő termést hozzanak. Tettünk egy rövid sétát a belvárosban, mely során megnéztük Zala György, az aradi vértanú emlékére állított Hungária szobrát a régi Attila (ma Megbékélés) téren. A neoreneszánsz stílusú Városházát Steindl Imre, a budapesti Országház építésze tervezte. A város érdekessége a millennium évében, 1896-ban elkészült víztorony. A 300 tonna víz befogadására alkalmas épület terveit az Ybl-iroda készítette. Mivel akkor a legmagasabb épület volt a városban, innen kémlelték a tüzet is. A torony szomszédságában áll a tűzoltóság és a 18. század közepén épült Szent Flórián kápolna.

Fáradtan, de élményekben gazdagon érkeztünk késő este Budapestre Erdélyi kirándulásunkról. Mindannyian rengeteg élménnyel gazdagodtunk, mégis az a legfontosabb, hogy a gyerekek láthatták, hazánkat körbevevő más országokban is élnek magyarok, akik bár területileg nem, de szívünkben hozzánk tartoznak.

Értékelő óra

A kirándulás során készített fotók és video film alapján tanulóink felelevenítik a három nap eseményeit, élményeiket.

Elégedettségi kérdőívet töltenek ki.

A Nemzeti összetartozás napján az 5-8. osztályos tanulóknap ünnepi megemlékezést tartunk.

